

LOKKER NORSKE JENTER:

Bieber-billetter mot sex

Foto: AP

● SIDE 8

De 10 verste SOMMER-PLAGENE

● SIDE 22 og 23

HELE NORGES OL-AVIS

VG

Nr. 209
Mandag
30. juli
2012
Uke 31
Kr. 13,00

GJENNOMBRUDD FOR NORSKE FORSKERE

Ny gentest kan redde kreftsyke

Oppdager dødelig tykktarmskreft

DINE PENGER

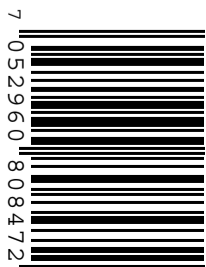

Gode studentråd:

IKKE GÅ I HYBELFELLENE

● SIDE 4

● SIDE 16 og 17

ANNONSE

02 DAGER

til vi lanserer "Månedens brød-deal"

**coop
prix**

NY TEST KAN REDDDE LIV

● **Norske forskere fant «gen-signatur»**

● **Kan forutse dødelig tykktarmskreft**

Av KAROLINE H. FLÅM

Norske genforskere har gjort funn som vil gi bedre behandling og lysere prognoser for tusenvis som hvert år rammes av tykktarmskreft.

Funnene i en ny norsk studie kan nemlig gjøre det lettere å forutsi hvem som står i fare for å utvikle eller få tilbakefall av den alvorlige kreftformen. **Dermed kan flere sykdomstilfeller oppdages tidlig, behandlingen kan tilpasses bedre og flere liv kan reddes.**

– Ved å ta en genprøve og se på visse avgjørende gener, kan vi bedre forutsi pasientens prognose. Dermed kan vi også gi tidligere behandling og redde flere liv, sier Rolf Skotheim, som er en av forskerne bak studien.

«Strekkode»

Hvert år rammes over 3600 nordmenn av tykktarm- og endetarmskreft. Og sykdommen er svært dødelig: 40 prosent dør i løpet av en femårsperiode.

– Derfor er det viktig å utvikle nye verktøy for å oppdage forstadier og kreft på et tidlig stadium, sier genetiker Ragnhild Lothe. Hun leder avdelingen for kreftforebygging ved Radiumhospitalet, og har vært prosjektleder for studien som nylig ble publisert i det internasjonale tidsskriftet Gut.

Studien baserer seg på flere års analyse og kartlegging av genmaterialet i hundrevis av kreftsvulster. Ved hjelp av statistiske analyser av materialet har forskerne funnet frem til en såkalt gensignatur – en slags «strekkode» bestående av 13 ulike gener – som kan avsløre hvem som er i faresonen.

– En gladnyhet

Og forskerne tror ikke det vil gå lang tid før funnet kan få praktisk betydning for pasienter:

Selskapet Oxford Gene Technologies har kjøpt rettighetene til å utvikle en gentest, basert på materialet til Lothe og hennes kolleger.

En skikkelig gladnyhet, mener Kreftforeningen:

– Dette er veldig positivt og veldig spennende. Vi forventer at denne typen gentester vil få stadig mer betydning i behandlingen av kreftpasienter, sier Ole Alexander Opdalshei, assisterende generalsekretær i Kreftforeningen.

Han forteller at det gjøres lignende medisinske fremskritt også på andre kreftformer, blant annet brystkreft. Og at funnene vil kunne hjelpe både friske og syke:

– For dem som får påvist kreft, vil jo dette gjøre det lettere å tilpasse og gi riktig type behandling. Men det er også positivt for dem som ikke har fått kreft. Ved å ta en genprøve vil man kunne påvise om man er predisponert for sykdommen. Dermed kan man legge om livsstil og gå til hyppigere legekontroller enn man kanskje ellers ville gjort.

E-post: karoline.flam@vg.no

– JEG HADDE IKKE TID TIL Å DØ

Av HILDE KRISTINE MISJE og JAN PETTER LYNAU (foto)

– Jeg hadde tre barn.

Jeg hadde rett og slett ikke tid til å dø, forteller Jorid Haavardsholm (bildet).

I 1996 fikk hun livet snudd på hodet da 59-åringen ble diagnostisert med endetarmskreft. Haavardsholm ble operert en måned etter at kreften ble oppdaget, og lever i dag med utlagt tarm. 59-åringen, som i dag er helt kreftfri, er svært glad for å høre om de nye forskningsfunnene.

– Jeg mener det viktigste med denne forskningen er at den kan avdekke faren for tilbakefall. Jeg vet om flere som om har fått tarmkreft, og som blir erklært friske. Etter en stund får de likevel spredning. Det er utrolig skummelt, sier hun.

Hun forteller at tiden før operasjonen var tøff.

– Alle scenarioer ble gjennomgått, både de verst tenkelige og de positive. Vi valgte å fokusere på de positive, og glede oss over de små tingene. I dag lever jeg et godt liv. Men jeg vet det er mange som ikke er så heldig, sier hun.

Trebarnsmoren synes det er viktig at man nå bedre kan avdekke hvem som er arvelig belastet eller i faresonen for å få kreft.

– Det får være opp til barna mine selv om de vil teste seg. Vi har ikke hatt mye kreft i familien min. Men det er selvfølgelig et godt tilbud til alle som ønsker det. Jeg tror imidlertid det er like viktig å øke folks kunnskap om tarmkreft, så de vet hva som er faresymptomene, og oppsøker lege i tide, sier hun.

FAKTA TARMKREFT

Den hyppigste formen for kreft i Norge og på verdensbasis. I Norge rammes over 3600 hvert år. Fire av ti dør av sykdommen i løpet av en femårsperiode.

Livsstil og kosthold kan påvirke utviklingen til tarmkreft - mye fett og rødt kjøtt, alkohol og tobakk, samt fedme og inaktivitet øker risikoen. Risikoen øker med alder.

Behandlingstilbudene er per i dag kirurgi, strålebehandling og/ eller cellegift.

Symptomer på tarmkreft kan være:

- Blod i avføring eller endrede avføringsvaner
- Vekttap
- Blodmangel
- Luft og smerter i tarmen
- Følelse av at tarmen ikke tømmes ordentlig ved toalettbesøk

Hvis symptomene varer i over tre uker bør du kontakte lege.

Kilde: Kreftforeningen